

РЕШЕНИЕ

№ 330

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Иво Дачев

Членове: Мария Георгиева
Асен Воденичаров

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Иво Дачев Въззивно гражданско дело № 20231000503128 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение № 260868 от 22.06.2023 г., поправено с решение № 261177 от 26.09.2023 г., постановени по гр. дело № 14901/2018 г. на СГС, са отхвърлени предявените от С. А. С. и М. А. С. срещу „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД искове при правна квалификация чл. 79, ал.1 от ЗЗД, чл. 92 от ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД, за заплащане на **сумата 43 000 лв.** (по 21 900 лв. за всеки ищец), представляващи договорна неустойка, дължима при оставане без електричество по вина на доставчика по силата на чл. 30, ал. 1 от Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия, **сумата 29 190 лв.**, частичен иск от 65 700 лв. (по 14 595 лв. за всеки ищец), представляващи обезщетение за неимуществени вреди от неизпълнение на договора за предоставяне на електроенергия за периода от 07.11.2015 г. до 07.11.2018 г., както и сумата от общо **5 932 лв.** за двамата ищци – мораторна лихва за периода от 07.11.2015 г. до 07.11.2018 г.

Недоволни от така постановеното решение са останали ишците С. и М. С.и, които в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК го обжалват изцяло с оплаквания за неправилност поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Поддържат, че липсата на открита партия не ги лишава от качеството на потребители на ел.енергия, защото договорните отношения с доставчика се презумират. Считат, че ответникът не е имал основание да спира електрозахранването на имота, защото нямало неизпълнено задължение за

плащане на суми към него, позовавайки се на силата на пресъдено нещо на решението, постановено по друг спор между същите страни, с което е било установено, че задълженията им са били погасени по давност. Искането към въззивния съд е да отмени обжалваното решение и да уважи искове.

Въззиваемото „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД оспорва жалбата по съображения, изложени в депозирания в срока по чл. 263, ал.1 ГПК писмен отговор.

Според уредените в чл. 269 от ГПК правомощия въззивният съд се произнася служебно по валидността на цялото решение, по допустимостта – в обжалваната му част, а относно правилността му той е ограничен от посоченото в жалбата. При посочените правомощия, настоящият състав на Софийския Апелативен съд намира следното:

Предявени са активно субективно съединени иски с правно основание чл. 92, ал. 1 от ЗЗД във връзка с чл. 30, ал.1 от ОУ към договора за продажба на електрическа енергия на „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО-БЪЛГАРИЯ“, за заплащане на неустойка за прекъсване на електрозахранването през периода от 07.11.2015 г. до 07.11.2018 г., в размер от по 21 900 лв. за всеки ищец, обективно съединени по пътя на изменение на иска чрез прибавяне на ново основание в рамките на първоначално заявления петитум, с иски с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД във връзка с чл. 82 от ЗЗД за заплащане на обезщетение за търпени, начина от 07.11.2015 г., неимуществени вреди от неизпълнение на задължението за доставяне на електрическа енергия, в размер от общо 29 190 лв. (по 14 595 лв. за всеки ищец), частичен иск от 65 700 лв., както и иски с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 29 190 лв. за периода от 07.11.2015 г. до 07.11.2018 г. в размер на 5 932 лв., според последното уточнение с молбата от 16.09.2022 г.

От фактическа страна не се спори, а и при съвкупна преценка на събраните доказателства по делото се установява, че ищите С. и М. С.и са низходящи наследници от първа степен (деца) на починалия на 05.08.2015 г. А. С. С. - собственик на апартамент № 14, на 6 етаж в жилищна сграда-блок № 146, вх. А, на ул. „***“ № * в гр. **, видно от представените договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на НДИ от 17.02.1986 г. и удостоверение за наследници, в който имот електрозахранването било прекъснато поради неплатени сметки. В качеството им на собственици по наследство на жилището, те са встъпили в материално-правното положение на наследодателя си в отношенията си с ответното дружество „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД, правопреемник на „ЧЕЗ Електро България“. Това означава, че в процесния период от 07.11.2015 г. до 07.11.2018 г. ищите, в качеството им на потребители, са били носители не само на правата, но и на задълженията към доставчика на електроенергия за битови нужди, произтичащи от същото правоотношение. Ето защо, обстоятелството, че електрозахранването в процесното жилище е било прекъснато през м. февруари 2011 г. поради неизпълнени задължения за плащане на потребена ел.енергия за периода от м. август 2009 г. до м.

февруари 2011 г., не е лишено от правно значение. Напротив, прекъсването на електрозахранването е пряка последица от неизпълнение на задълженията на потребителя за плащане на цената на консумираната от него електроенергия. Съгласно чл. 123 от ЗЕ, доставчиците имат право да преустановяват временно снабдяването с електроенергия при неизпълнение на задължението за своевременно заплащане на дължимите суми по договора за продажба на електрическа енергия. Следователно, като е преустановил доставката на електроенергия към имота, ответникът е действал изцяло правомерно и в съответствие се правната рамка, установена със закона и общите условия. По силата на чл. 30, ал. 1 от ОУ, продавачът на електроенергия дължи неустойка на потребителя в размер на 30 лв. за първия ден и по 20 лв. на всеки следващи 12 часа неосигурена електроенергия, но само в случай, че потребителите останат без електроенергия по негова вина. В случая ищците са останали без електроенергия не по вина на продавача, а поради неизпълнението от страна на наследодателя им на задълженията за плащане на потребеното електричество. Бидейки неизправна страна по облигацията, те не могат да търсят неустойка от насрещната страна, която не е допуснала нито забавено изпълнение, нито виновно неизпълнение, на задълженията си, т.е. била е изправна. Действително, с влязло в сила на 13.06.2018 г. съдебно решение на СРС, 88 състав, постановено по гр. д. № 10949/2017 г., е признато за установено, че ищците не дължат на ответника сумите, за неплащането на които е било спряно електрозахранването в имота на наследодателя им, но тази недължимост е настъпила впоследствие, поради изтекла погасителна давност. Установителната сила на решението има действие занапред и поради това не може да заличи погасените по давност задължения от момента на възникването им. Дори давностният срок да е бил изтекъл към исковия период, до влизане в сила на посоченото съдебно решение, задълженията са съществували и са били изпълнявани. След решението те са продължили да съществуват, но с възможността да бъдат изпълнени само доброволно, не и принудително – аргумент от чл. 118 от ЗЗД. По изложените съображения, и трите групи искове следва да бъдат отхвърлени изцяло, като неоснователни: тези за заплащане на неустойка по чл. 92 от ЗЗД поради оставане без електроенергия – тъй като ищците не са били изправна страна, а ответникът не е бил неизправна страна по облигацията, ресП. не е имал вина за прекъсване на електрозахранването; тези за заплащане на неимуществени вреди по чл. 82 от ЗЗД във връзка с чл. 79, ал. 1 от ЗЗД – поради липса на виновно неизпълнение на задължението за доставка на електроенергия, както и поради липса на причинна връзка, каквато е налице единствено между вредите и тяхното собствено поведение, а тези по бл. 86 от ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава – поради акцесорността на вземането спрямо главния дълг.

С оглед съвпадането на крайните изводи на двете съдебни инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 3 и 8 от ГПК на ответника „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД следва да бъде присъдено

юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260868 от 22.06.2023 г., поправено с решение № 261177 от 26.09.2023 г., постановени по гр. дело № 14901/2018 г. на СГС, I - 3 състав.

ОСЪЖДА С. А. С. с ЕГН-***** и М. А. С. с ЕГН-*****и двамата със съдебен адрес: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 6, вх. А, ет.4, да заплатят на „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД с ЕИК-175133827 с адрес: гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 159, на основание чл. 78, ал. 3 и 8 от ГПК сумата 200 лв. разноси пред въззивната инстанция за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____